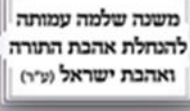

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת
הגה"ק רבי יחזקאל הלוי ב"ר יהודה לנדא זצ"ל
הרה"ק רבי משה חיים אפרים בהרה"ק ר' יחיאל מסדילקוב זצ"ל
הרה"ק רבי פנחס בהרה"ק ר' מרדכי טווערסקי הי"ד

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

פרת חטאת - שלא לשמה פסולה. דאמר קרא חטאת היא, ומדקרייה רחמנא חטאת למדנו שהיא טעונה שחיטה לשמה כחטאת.

ורבי אליעזר מכשיר - הואיל והיא נשחטת בחוץ, ואין הלכה כרבי אליעזר.

ושלא רחוי ידים ורגלים פסולה - דחטאת קרייה רחמנא, ולהכי נקט רחוי ידים ורגלים ולא תנא קידש, דלא שנא קידש בפנים או בחוץ, בין בבלי שרת בין בבלי חול יוצא.

ורבי אליעזר מכשיר - דבבואם אל אהל מועד וגו' או בגשתם אל המזבח ירחצו כתיב, ואין הלכה כר"א.

שלא בבחן גדול פסולה - דכתיב ונתתם אותה אל אלעזר, אותה אל אלעזר, ואין שאר הפרות נעשות, אלא בבחן גדול.

ורבי אליעזר מכשיר - דדריש, אותה בסגן, ושאר כל הפרות בין בבחן גדול בין בבחן הדיוט, והלכה כרבי יהודה.

ובבגדי לבן היא נעשית - דכתיב גבי פרה והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם לחוקת עולם, וביום הכיפורים כתיב (ויקרא ט"ז) והיתה זאת לכם לחוקת עולם, מה עבודת יום הכיפורים בבגדי לבן, אף מעשה פרה בבגדי לבן.

פֶּרֶת חֲטָאת פרה אדומה שנאמר בה 'חטאת היא', ומכאן היא נקראת גם 'פרת חטאת' **שֶׁשְׁחָטָהּ שְׁלֵא לְשָׁמָּה** אלא לשם איזה קרבן שהוא, **קָבַל וְהִזָּה שְׁלֵא לְשָׁמָּה** או שקיבל דמה שלא לשמה, או שהיזה מדמה שלא לשמה, **או לְשָׁמָּה וְשְׁלֵא לְשָׁמָּה** או אם עשה בתחילה חלק מהעבודות הנזכרות לשם פרה אדומה ואח"כ עשה בה עבודות נוספות לשם איזה קרבן שהוא, **או שְׁלֵא לְשָׁמָּה וְלְשָׁמָּה** או שבתחילה עשה את העבודות לשם איזה שהוא קרבן ואח"כ עשה עבודות נוספות לשם פרה אדומה - הפרה **פְּסוּלָה** שהואיל והתורה קראה 'חטאת', לפיכך דינה כחטאת, והרי למדנו במסכת זבחים שהחטאת ששחטה שלא לשמה, או שעשה אחת משאר עבודותיה כגון: קבלת הדם, או זריקתו על המזבח שלא לשמה פסולה, **רְבִי אֱלִיעֶזֶר שְׁחוּלַק - מְכַשֵּׁיר** שלדעתו אין דינה כחטאת, הואיל והיא נעשית מחוץ למקדש, ומה שהתורה קוראת לפרה אדומה חטאת הכוונה מלשון חיטוי וטהרה, שכן אפר הפרה בא לטהר. **וְשְׁלֵא רְחוּץ יָדַים וְרַגְלִים** כהן שקיבל את דם הפרה, או הזה מדמה, מבלי שרחץ ידיו ורגליו לפני כן - הפרה **פְּסוּלָה** כדן קרבן* **רְבִי אֱלִיעֶזֶר - מְכַשֵּׁיר** את הפרה שנעשתה ע"י כהן שלא רחץ ידיו ורגליו, לפי שלדעת רבי אליעזר אין דינה כקרבן, הואיל ומעשיה בחוץ** **וְשְׁלֵא בְּכֶהֱן גְדוֹל** אם הכהן שעשה את הפרה לא היה כהן גדול אלא כהן הדיוט - הפרה **פְּסוּלָה** שנאמר: 'ונתתם אותה אל אלעזר', היינו שדווקא הפרה שנעשתה בימי משה רבינו נעשתה באלעזר בן אהרן שהיה אז סגנו של הכהן הגדול, אבל שאר הפרות צריכות להיעשות רק ע"י הכהן הגדול, **רְבִי יְהוּדָה - מְכַשֵּׁיר** את הפרה גם אם נעשתה ע"י כהן הדיוט, לפי שרבי יהודה דורש 'אותה אל אלעזר' היינו שדווקא אתה פרה היה צריך לעשות אלעזר שהיה סגן הכהן הגדול, אבל את שאר הפרות יכולים לעשות גם כהן גדול וגם כהן הדיוט. **וּבְמַחְסֵר בְּגָדִים** כהן שעשה את הפרה ולא היה לבוש בכל ארבעת בגדי הכהונה - הפרה **פְּסוּלָה** שנאמר 'ולקח אלעזר הכהן ומכאן למדו הכהן בכיהונו, היינו כשהוא לבוש בבגדי הכהונה שלו. **וּבְכִלְי לָבָן** ובגדי לבן **הִיתָה נְעִשִׂית** ואפילו כהן גדול שעשה את הפרה, עשאה בארבעת בגדי לבן של כהן הדיוט, והם כתונת, מכנסיים, אבנט ומצנפת, דין זה נלמד בגזרה שווה מעבודת יום הכיפורים (עיין ברב מברטנורא).

תניא בתוספתא (פרה, ד) "שריפת הפרה והזאתה בכהן גדול, ושאר כל מעשיה בכהן הדיוט, שנאמר **(במדבר יט, ג)** 'ונתתם אותה אל אלעזר הכהן, אותה באלעזר שהוא סגן, ושאר כל הפרות אפילו בכהן גדול דברי רבי מאיר, רבי יוסי בר יהודה ורבי שמעון ורבי אליעזר בן יעקב אומרים: אותה באלעזר שהוא סגן, ושאר כל הפרות אפילו בכהן הדיוט. מצוותה בארבעה בגדי

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

לבן של כהן (הדיוט), עשאה בבגדי זהב ובבגדי חול פסולה. שאלו תלמידיו של רבי יוחנן בן זכאי:
פרה במה נעשית?, אמר להם בבגדי זהב, אמרו לו: לימדתנו רבינו בבגדי לבן, אמר להן יפה
אמרתם, מעשה שעשו ידי וראו עיני שכחתי, ששמעו אזני על אחת כמה וכמה, ולא שלא היה
יודע, אלא שהיה מבקש לזרז התלמידים, ויש אומרים הלל הזקן שאלו ולא שלא היה יודע, אלא
שהיה מבקש לזרז התלמידים, שהיה רבי יהושע אומר: כל הלומד ולא עמל כאיש הזורע ולא
קוצר, הלומד תורה ושוכח דומה לאשה שיוולדת וקוברת, רבי עקיבא אומר: זמר בתדירא זמר"
- **זמר בתדירא זמר**. דרך בעלי זמירות שחוזרין על זמירותיהן שלא ישתכחו מהם, כך יש לאדם
לחזר על משנתו, ונקט זמר' מלשון **(תהלים קיט, נד)** 'זמירות היו לי חוקיך':

*בגמרא זבחים (כ, ע"ב) נחלקו אמוראים בעניין קידוש ידים ורגליים של הכהן השורף את
הפרה, אמורא אחד סובר שמקדש ידיו ורגליו בכלי שרת בפנים ויוצא, ואחד סובר שמקדש
אפילו בחוץ, ואפילו בכלי חול. והרמב"ם פוסק: שמקדש ידיו ורגליו בכלי שרת בפנים, ואם
קידש בחוץ ומכלי חול, אפילו במקידה של חרס - כשר, הואיל וכל מעשיה בחוץ.

**ובתוספתא מבואר טעמו של רבי אליעזר: לפי שנאמר: "בבואם אל אוהל מועד ירחצו מים...
או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה לה'. ורחצו ידיהם ורגליהם" (שמות ל, כ- כא),
ומכאן שאין קידוש ידים ורגלים אלא בפנים המקדש.

משנה ב'

רבינו עובדיה מברטנורא

חוץ מגיתה – מקום היו עושים לשריפתה כמין גת כנגד פתחו של היכל, ואם שחטה שלא כנגד פתחו של היכל פסולה.

או בשתי גיתות – כגון שחילקה לשנים ושרף חציה בגת זה וחציה בגת זה.

או ששרף שתיים בגת אחת – אף על פי שהוציא כל אחת בפני עצמה מיפסלן מחמת מלאכה, שזו פוסלת את זו. אבל בזו אחר זו, כשרה.

ולא כיון כנגד הפתח פסולה – דאל נוכח פני אהל מועד כתיב.

מששית שביעית – דשבעה פעמים כתיב כסדרן, והוא מנה שביעית קודם ששית, וחזר והזה שביעית, פסולה, דבעינן שיקרא לששית ששית ולשביעית שביעית. אבל משביעית שמינית, כשרה, דאין שמינית בהזאות של פרה וזה טעה בדבור בעלמא.

חזר והזה שמינית – לאו דווקא, דבכל ענין כשרה, בין חזר והזה בין לא חזר והזה. ואגב רישא נקטיה.

אי נמי הא קמשמע לן דאע"ג דהוסיף בהזאות לא פסל, דמכי גמרינהו לשבע הזאות נגמרה מצוותה, ותו לא חיישינן למה שהוא מוסיף.

שָׂרְפָה אם שרף את הפרה **חוץ מגיתה** מחוץ למקום שהיה מיועד לשריפתה, שהיה דומה לגת והיה מכוון כנגד פתחו של ההיכל, **או** ששרף את הפרה **בשתי גתות** היינו שחלק ממנה שרף בגת אחת ואת החלק השני שרף בגת נוספת, **או ששרף שתיים** שתי פרות **בגת אחת** אזי אע"פ שהוציא כל פרה בפני עצמה על הכבש שיצא מהמקדש - **פְּסוּלָה** הטעם הוא שאם שרפה חוץ לגתה פסולה, לפי ששריפתה לא היתה נוכח אוהל מועד, ונאמר "והזה אל נוכח אוהל מועד מדממה" ואח"כ נכתב "ושרף את הפרה", מכאן למדו שמקיש הכתוב שריפתה להזאתה, מה הזאתה כנגד פתח ההיכל, אף שריפתה כנגד פתח ההיכל, ומכאן שאם שרפה שלא כנגד ההיכל פסולה. והוא הדין אם שחטה שלא כנגד ההיכל שהיא פסולה, מטעם ההיקש להזאתה, ולא נקטה משנתנו 'שרפה' אלא משום שאר ההלכות שבה. ואם שרפה בשתי גיתות פסולה, שנאמר: "ושרף את הפרה", מכאן משמע שריפה אחת ולא שתיים. ואם שרף שתיים בגת אחת, פסולה, שדורשים 'ושרף את הפרה' אותה לבדה ולא אחרת עימה*. **הִזָּה** מדם הפרה **וְלֹא פִּיּוֹן** את ההזאה **פְּנֵגְדָה הַפְּתַח** של ההיכל - **פְּסוּלָה** שהרי כתוב במפורש בתורה "והזה אל נוכח פני אוהל מועד". **הִזָּה מְשִׁשִּׁית שְׁבִיעִית** לעיל למדנו (ג, ט) 'על כל הזאה טבילה', ובאה המשנה ללמד שאם טבל את אצבעו בדם בפעם השישית והיזה הזאה שישית, ומהדס שנשאר באצבעו מהזאה זו הזה את ההזאה השביעית, **חֲזַר וְהִזָּה שְׁבִיעִית** אע"פ שטבל את אצבעו טבילה שביעית וחזר והזה הזאה שביעית נוספת - **פְּסוּלָה** שהואיל וההזאה השביעית שהזה עם השישית נפסלה, שוב אין ההזאה שלאחר הטבילה השביעית מצטרפת להזאות הכשרות, מאחר והזאה פסולה מפסיקה ביניהן. **מְשִׁבִיעִית שְׁמִינִית** אבל אם טבל אצבעו בפעם השביעית והיזה הזאה שביעית, ומהדס שנשאר על אצבעו מההזאה השביעית היזה הזאה שמינית, **וְחֲזַר וְהִזָּה שְׁמִינִית** אע"פ שחזר וטבל פעם שמינית והיזה בפעם השמינית ונמצא שהוסיף על ההזאות - **כְּשֵׁרָה** שהואיל ועשה שבע הזאות כשרות, שוב אין ההזאות שנעשו לאחריהן פוסלות**.

*ויש מבארים הטעם בשני הדינים האחרונים, לפי שלמדים מן הכתוב 'ושרף את הפרה' שמלאכה פוסלת בשריפתה, כגון אם בשעת שריפתה שרף עימה דבר נוסף, הרי היא פסולה, לפיכך אם שרפה בשתי גיתות הואיל ובזמן שריפתה עשה מלאכה אחרת שכן הוציאה לגת אחרת, הרי היא פסולה, וכן אם שרף שתיים בגת אחת, הואיל ובזמן שריפתה של האחת הוא עוסק גם בשריפת השנייה, נמצא שכל אחת פוסלת את חברתה. אולם אם שרף את שתי הפרות אחת אחרי השנייה, היינו שלאחר שנעשתה הראשונה אפר, שרף באותו הגת גם את הפרה השנייה, הרי הן כשרות.

**והרב מברטנורא מפרש את הסיפא בדרך נוספת והוא אומר שהמדובר שטעה בספירת ההזאות כלומר: 'היזה משישית שביעית' – אם במקום הזאה שישית ספר שביעית, 'אפילו חזר והיזה שביעית, פסולה', לפי שצריך לקרוא לכל הזאה את השם הראוי לה, היינו לשישית שישית ולשביעית שביעית, וכיוון שהקדים שביעית לשישית, ונמצא שלא קרא את שתי ההזאות הללו בשמן הראוי, לפיכך הרי היא פסולה. אבל 'משביעית שמינית', אם טעה בהזאה שביעית וקרא לה שמינית, 'וחזר והזה שמינית- כשרה', לפי שהשמינית איננה בתוך מניין ההזאות, ואין כאן אלא טעות בדיבור. ומה שנקטה המשנה וחזר והזה שמינית, הכוונה ללאו דווקא, שבכל אופן כשרה, בין שחזר והזה בין שלא חזר והיזה, ולא נקטה המשנה פיסקה זו אלא אגב רישא, או שפיסקה זו באה להשמיענו שאע"פ שהוסיף הזאות לא פסל, שכן לאחר שהיזה שבע הזאות נגמרה מצוותה, ושוב אין חוששים למה שמוסיף.